

ПРОГРАМ „НАУКА ЗА МИР И БЕЗБЕДНОСТ”

Сарадњом до иновација

Програм посебно доприноси подршци регионалној сигурности посредством научне сарадње између партнерских земаља. Република Србија активно учествује у програму од 2007. године, а учешће наше земље реализује се у различитим активностима у оквиру Презентационог документа, који је закључен 14. јула 2011. године.

Од приступања Програму „Партнерство за мир” 2006. године, Република Србија и НАТО континуирано унапређују међусобну сарадњу и дијалог, а усвајање „Индивидуалног акционог плана партнерства” – ИПАП, почетком године представља значајан оквир за даље јачање те сарадње. На тај начин, организацијама из наше земље омогућено је да учествују у многобројним пројектима са организацијама земаља Алијансе и региона. Ови пројекти реализују се у оквиру НАТО програма „Наука за мир и безбедност” – Science for Peace and Security (SPS), а односе се на различита мултидисциплинарна истраживања у областима од војне индустрије, до заштите животне средине. Програм је основан 2006. године како би

допринио безбедности, стабилности и солидарности између нација, применом најсавременијих техничких експертиза и подстакао сарадњу у свим партнерствима заснованим на иновацијама и цивилној науци.

Усвајањем ИПАП-а, наша земља обавезала се да ће радити на јачању сарадње с НАТО програмом „Наука за мир и безбедност” стварањем повољнијег законског и институционалног окружења за активније учешће експерата и организација из Србије у пројектима, те на унапређивању билатералне сарадње са земаљама региона у области науке и образовања.

Према речима Снежане Омић из Министарства просвете, науке и технолошког развоја, министарства надлежног за координацију и спровође-

СНИМАО А. БАНДА

ње програма, програм „Наука за мир и безбедност” основан је с намером да кроз научну дипломатију, размену знања, развој научних истраживања и иновација пружи допринос безбедности, стабилности и солидарности међу нацијама.

– Програм „Наука за мир и безбедност” обезбеђује финансирање, експертске консултације и подршку безбедности релевантним активностима које су заједнички развиле земље чланице Северноатлантског савеза и партнерске земље. У протеклих пет година програм је покренуо више од 450 заједничких активности у више од 40 земаља – наглашава Снежана Омић.

Говорећи о циљевима програма, она истиче да су то успостављање

конкретне цивилне сарадње, научном разменом између земаља НАТО-а и партнерских земаља или земаља Медитеранског дијалога, допринос ефикасном решавању критичних проблема у области опште безбедности и заштите животне средине, промоција вредности Алијансе, као и допринос стабилности и миру, те обезбеђивање иницијалних средстава за решавање приоритетних националних потреба.

– Програм посебно доприноси подршци регионалној сигурности помоћу научне сарадње између партнерских земаља. Република Србија активно учествује у Програму од 2007. године, а њено учешће реализује се различитим активностима у оквиру Презентационог документа,

који је закључен 14. јула 2011. године – објашњава Снежана Омић.

Када је реч о српским научноистраживачким организацијама и истраживачким тимовима који учествују у одобреним текућим активностима, она истиче да осим размене искустава и непосредне међународне сарадње с организацијама и тимовима земаља чланица НАТО-а и партнерских земаља, они остварују и додатну вредност – кроз куповину научноистраживачке опреме, организацију радионица и тренинга, путовања и борава истраживача, те стипендирање одређеног броја истраживача у оквиру пројеката „Наука за мир”.

– У складу са смерницама програма, сви пројекти који се иницирају морају имати релевантну димензију безбедности. Ова фундаментална веза с безбедношћу огледа се кроз програмске кључне приоритете и савремене безбедносне изазове, укључујући тероризам, одбрану од хемијских, биолошких, радиолошких и нуклеарних агенаса, сајбер-одбрану, енергетску безбедност и еколошке проблеме – наглашава Снежана Омић, додајући да су укључени и хуманистички и социјални аспекти безбедности, као што су спровођење Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација „Жене, мир и безбедност”. ■

Биљана МИЉИЋ

ПРИЈАВЉИВАЊЕ ПРОЈЕКТА

Програм подржава сарадњу помоћу три успостављена финансијска механизма: вишегодишње истраживачке пројекте (пројекти „Наука за мир”), тренинге и радионице. Заинтересовани кандидати треба да развију предлоге за активности које се садржајно, финансијски и у свим осталим аспектима, уклапају у један од тих механизма, тако што конкуришу на веб сајту www.nato.int/science за финансирање у конзорцијуму, који сачињавају појединци или организације из најмање једне партнерске и једне земље НАТО-а. Апликације се морају директно односити на решавање једног од дефинисаних програмских кључних приоритета и да имају јасну везу с безбедношћу. Електронска пријава, потом, подлеже евалуацији, у складу с програмским, експертским, научним и политичким смерницама.